

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Για τον συγγραφέα, η λογοτεχνική ανάγνωση αποκτά θεραπευτικές ιδιότητες. Η συγκέντρωση που απαιτεί, τον οδηγεί στην κατάκτηση των ιδεών και συντροφεύοντας τον ακόμη και στην ασθένεια, ήδη από την εφηβεία μετατρέπεται σε καθημερινή συνήθεια, που τον απελευθερώνει. Ο ίδιος διαβάζει για να επανασυνδεθεί με την αθωότητα της εφηβικής ηλικίας, βιώνοντας συναισθήματα αγνότητας και ασφάλειας. Έτσι, μεταφέρεται σε έναν προσωπικό χωροχρόνο, όπου η ταύτιση με τους ήρωες και τις ιστορίες τον ενδυναμώνει ψυχικά.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- α.** Ο συγγραφέας του Κειμένου 1 διαβάζει λογοτεχνία κυρίως γιατί αυτή σχετίζεται με τις επαγγελματικές υποχρεώσεις. → **Λάθος**, «Η προσωπική ανάγνωση... να σου επιβάλλεται εξωτερικά». (Παράγραφος 1^η)
- β.** Ο συγγραφέας του Κειμένου 2 συνήθιζε να διαβάζει προγραμματισμένα. → **Λάθος**, «Οι ώρες του διαβάσματος... αλλόκοτο χωροχρόνο». (Παράγραφος 5^η)
- γ.** Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 χρησιμοποιείται κυριολεκτικά σε όλο το κείμενο. → **Λάθος**, «Γράφει μες στη μνήμη του», «Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του». (Παράγραφος 2^η)
- δ.** Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 δεν συνδέεται με ιστορικά και επιστημονικά επιτεύγματα. → **Λάθος**, «Μέσα στην Ιστορία... σπουδαίοι». (Παράγραφος 3^η)
- ε.** Σύμφωνα με τα Κείμενα 1 και 2 τόσο η αναγνωστική όσο και η συγγραφική δραστηριότητα παρηγορούν τον άνθρωπο. → **Σωστό**, «Και να η θαυματουργή... γιατρεύουν την ψυχή» (**Κείμενο 1, Παράγραφος 7^η**), «Ίσως γιατί το γράφειν... τελικά τους καταβάλλει» (**Κείμενο 2, Παράγραφος 5^η**).

B2.

- α.** Σκοπός του συγγραφέα του Κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει στο θέμα της λογοτεχνικής ανάγνωσης, αναδεικνύοντας τα οφέλη της. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση των εισαγωγικών στη φράση «ανέβασα πυρετό», συνυποδηλώνοντας το πάθος της ανάγνωσης. Παράλληλα, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί διπλή παύλα «-τι ειρωνεύα!-» που λειτουργεί ως emphaticό σχόλιο που ενισχύεται με τη χρήση του θαυμαστικού. Το θαυμαστικό εκφράζει επίσης την έκπληξη του συγγραφέα για τη διαπίστωση ότι ο χρόνος που αφιέρωνε για την ανάγνωση βιβλίων στην εφηβεία αποτελεί θεμέλιο για την ώριμη ηλικία.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:

- παύλα «-το θυμάμαι ακόμη» που αποτελεί emphaticό σχόλιο του συγγραφέα.

Σχήματα λόγου: α) προσωποποίηση: «τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρέψουν την ψυχή». Προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο. β) μεταφορά: «το γιατρικό της αμόλυντης λογοτεχνίας», «χάνομαι μέσα στο κείμενο». Προσδίδει μία αμεσότητα, καθιστώντας το κείμενο πιο ζωντανό, αφού εικονοποιεί αφηρημένες έννοιες.

- β.** Η χρήση της ερώτησης: α) διεγείρει τον ενδιαφέρον του αναγνώστη σχετικά με τον απώτερο σκοπό του «γράφειν», β) προσδίδει αμεσότητα.

B3. Ο άνθρωπος νικά τη φθορά του χρόνου, αφήνοντας το αποτύπωμα του στη ζωή. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη δημιουργία οικογένειας ή με τις διακρίσεις που επιτυγχάνει στον επαγγελματικό στίβο. Εξάλλου, η μάχη αυτή ενάντια στον χρόνο κερδίζεται από εκείνους που επέδειξαν ηρωισμό στην πορεία της ιστορίας, που διακρίθηκαν για τις επιστημονικές τους ανακαλύψεις, για την αγιότητα τους ή για τη γνήσια γραφή τους. Οι άνθρωποι αυτοί με τη δράση τους, τον λόγο τους ή το πνεύμα τους νίκησαν τον χρόνο.

ΘΕΜΑ Γ

Το βασικό θέμα που κατά τη γνώμη μου προβάλλεται στο ποίημα είναι η λυτρωτική δύναμη της ποίησης στα καίρια ζητήματα της ανθρωπίνης ύπαρξης, αφού αποτελεί πηγή έμπνευσης. Με το β ενικό πρόσωπο των ρημάτων σε ολόκληρη την έκταση του ποιήματος «αναρωτιέσαι», «απορείς», «ονειρεύτηκες», «σε βρίσκει», το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται στον κάθε αναγνώστη και αισθαντικό άνθρωπο που βιώνει αδιέξοδο. Με τόνο λοιπόν διδακτικό και άμεσο ύφος, τονίζεται emphatically με τη χρήση της επανάληψης «για πράγματα» το εύρος, η πολλαπλότητα των αδιεξόδων και ερωτημάτων που η ποίηση επιλύει. Αυτά αφορούν τόσο το παρόν «αντικρύξεις», «ξαφνιάζουν» όσο και το παρελθόν «ρίσκαρες», «φοβήθηκες». Με τη σύζευξη ενεστώτα και αορίστου, παροντικού και παρελθοντικού χρόνου, εκφράζεται η διαχρονικότητα της ποίησης. Η ποίηση με την καταλυτική και ανακουφιστική δύναμη της μπορεί να εκφράσει τους προβληματισμούς του παρόντος αλλά και τα ερωτήματα που συναντά κανείς όταν προβεί σε απολογισμό ζωής, ανατρέχοντας στο παρελθόν του και αναζητώντας απαντήσεις για τις αποτυχημένες προσπάθειες, τις αναπάντεχες δυσκολίες τα ανεκπλήρωτα όνειρα «...εκεί που απορείς... ονειρεύτηκες». Η ανάγνωση ποίησης αποτελεί για εμένα μία δραστηριότητα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού μέσα από αυτή μπορώ να εκφράσω τόσο τις σκέψεις όσο και τα συναισθήματά μου, ακόμη και τα πιο ακραία, ακόμη και τα πιο αντιφατικά.

- **Αναδίπλωση:**

για πράγματα χιλιοειπωμένα

για πράγματα που ξαφνιάζουν

για πράγματα που έλεγες

- **Μεταφορά:** «για πράγματα που σάπισαν/με το πέρασμα του καιρού»

ΘΕΜΑ Δ

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ: Επιχειρηματολογία.

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ: Διαδικτυακό άρθρο για δημοσίευση στο ιστολόγιο του σχολείου.

Απαιτείται τίτλος (ή και χωρίς τίτλο) και αφόρμηση από τα κείμενα 1 και 2. Ύφος προσωπικό.

Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ:

Α΄ ΕΚΔΟΧΗ, ΔΙΑΒΑΖΩ ΒΙΒΛΙΑ: Είδος βιβλίων, λόγοι για τους οποίους διαβάζω, χρόνος που αφιερώνω

Β΄ ΕΚΔΟΧΗ: ΔΕΝ ΔΙΑΒΑΖΩ ΒΙΒΛΙΑ: Παράγοντες που περιορίζουν τη δυνατότητα ή τη διάθεση αυτή.

Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Στο ζητούμενο αυτό αντλώ ιδέες από τα κείμενα (τουλάχιστον μία) αν και μπορώ να παραθέσω και δικές μου απόψεις.

- Εσωτερική απομόνωση.
- Σύνδεση με άλλες δραστηριότητες.
- Ενδοσκοπήση, κριτική ικανότητα.
- Ηθικά πρότυπα, ηθικές αξίες.
- Ψυχικές αρετές: θάρρος, δύναμη, υπομονή.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: ανακεφαλαίωση ή συμπέρασμα